



## ПЕЧЕРСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД МІСТА КИЄВА

Справа № 757/25820/20-ц

### РІШЕННЯ ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

04 грудня 2020 року Печерський районний суд м. Києва в складі: головуючого – судді Волкової С.Я. при секретарі Топал А.І., розглянувши у відкритому судовому засіданні в приміщенні суду в м. Києві в порядку спрощеного позовного провадження цивільну справу за позовом Літвіненка Олександра Михайловича, Шпакова Олександра Олександровича, Гончарової Тетяни Валентинівни, Громадської організації «Асоціація ветеранів футболу міста Києва» до Громадської спілки «Українська асоціація футболу» про скасування рішень,

#### установив:

У червні 2020 р. Літвіненко О.М., Шпаков О.О., Гончарова Т.В., Громадська організація «Асоціація ветеранів футболу міста Києва» звернулися із позовом до відповідача, просять скасувати рішення, прийняті XXIII Конгресом Громадської спілки «Українська асоціація футболу», який відбувся 07.06.2020 р. з питань порядку денного: рішення про виключення Громадську спілку «Федерація футболу міста Києва» із членів Громадської спілки «Українська асоціація футболу», рішення про зміну персонального складу керівних органів Громадської спілки «Українська асоціація футболу», рішення про затвердження нової редакції статуту Громадської спілки «Українська асоціація футболу». Свої вимоги позивачі обґрунтують тим, що Літвіненко О.М. є секретарем апеляційної комісії Громадської спілки «Федерація футболу міста Києва» та президентом і, відповідно, членом Громадської організації «Шкільна футбольна ліга», яка є постійним членом Громадська організація «Асоціація ветеранів футболу міста Києва», Шпаков О.О. є секретарем ревізійної комісії Громадської спілки «Федерація футболу міста Києва» та тренером Товариства з обмеженою відповідальністю «Футбольний клуб «Динамо «Київ», яке є постійним колективним членом Громадської спілки «Федерація футболу міста Києва», Гончарова Т.В. є головою і, відповідно, членом Громадської організації «Батьківська рада», яка є тимчасовим членом Громадської спілки «Федерація футболу міста Києва», Громадська організація «Асоціація ветеранів футболу міста Києва» є постійним колективним членом Громадської спілки «Федерація футболу міста Києва», що на XXIII Конгресі Громадської спілки «Українська асоціація футболу», що проходив 07.06.2020 р., відбулось неприховане маніпулювання процесом прийняття рішень делегатами, що брали участь у Конгресі, ненаданням їм можливості дослідити документи, що стали підставою для виключення Громадської спілки «Федерація футболу міста Києва» із членів Громадської спілки «Українська асоціація футболу», а також шляхом ненадання їм можливості ознайомитись зі змінами, що вносяться до статуту Громадської спілки «Українська організація футболу». Оскаржувані рішення є неправомірними як в силу порушень процедури їх прийняття, так і через їх безпідставність і незаконність за змістом, а також через порушення чинного законодавства, власних регламентних документів Громадської спілки «Українська асоціація футболу», прав та інтересів позивачів та всієї футбольної спільноти, національних інтересів України. Позивачі значну частину свого життя присвятили розвитку цього виду спорту в Україні та здобуттю спортивних звитяг України на міжнародній арені, втім вимушенні вдатися до судового захисту своїх прав, що були грубо порушені всупереч Статуту Громадської спілки «Українська асоціація



футболу» при підготовці до проведення та при проведенні Конгресу, до порядку денного якого були внесені питання: 1) Про членів Громадської спілки «Українська асоціація футболу»; 2) Звіт президента Громадської спілки «Українська асоціація футболу», Виконавчого комітету та адміністрації Громадської спілки «Українська асоціація футболу»; 3) Звіт аудиторського органу Громадської спілки «Українська асоціація футболу» щодо консолідований фінансової звітності та річний фінансовий звіт Громадської спілки «Українська асоціація футболу» на 2019 рік; 4) Про керівні органи Громадської спілки «Українська асоціація футболу»; 5) Про затвердження нової редакції Статуту Громадської спілки «Українська асоціація футболу». За результатами розгляду зазначених питань Конгресом було прийнято низку неправомірних рішень, а саме: рішення виключити Громадську спілку «Федерація футболу міста Києва» із членів Громадської спілки «Українська асоціація футболу»; рішення про зміну персонального складу керівних органів Громадської спілки «Українська асоціація футболу», рішення про прийняття нової редакції Статуту Громадської спілки «Українська асоціація футболу» із неправомірним внесенням до нього певних неприйнятних змін і доповнень.

Ухвалою суду від 25.06.2020 р. відкрито провадження у справі.

Відповідачем Громадською спілкою «Українська асоціація футболу» подано відзив на позовну заяву.

Суд, дослідивши письмові докази, наявні у матеріалах справи, всебічно перевіривши обставини, на яких вони ґрунтуються, у відповідності з нормами матеріального права, що підлягають застосуванню до даних правовідносин, встановив наступні обставини і дійшов наступних висновків.

Відповідач, викладаючи у відзвів свої заперечення проти позову, такі заперечення, обґрунтовує, у тому числі, тим, що вказаний позов не підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства, втім статтею 124 Конституції України закріплено, що правосуддя в Україні здійснюють виключно суди. Юрисдикція судів поширюється на будь-який юридичний спір на будь-яке кримінальне обвинувачення. У передбачених законом випадках суди розглядають також інші справи.

Судовий захист є одним із найефективніших правових засобів захисту інтересів фізичних та юридичних осіб. Відповідно до статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р., ратифікована Україною Законом № 475/97-ВР від 17.07.1997 р., набрала чинності для України 11.09.1997 р., кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом. Поняття «суд, встановлений законом» включає в себе, зокрема, таку складову, як дотримання усіх правил юрисдикції та підсудності. Визначення належності справи суду певної юрисдикції здійснюється за правилами, чинними на час звернення з позовом до суду, якщо інше не передбачено законодавством.

Згідно статті 4 ЦПК України кожна особа має право в порядку, встановленому цим Кодексом, звернутися до суду за захистом своїх порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи законних інтересів. У випадках, встановлених законом, до суду можуть звертатися органи та особи, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб або державних чи суспільних інтересів. Відмова від права на звернення до суду за захистом є недійсною.

За змістом статті 19 ЦПК України як цивільну юрисдикцію розуміють компетенцію місцевих загальних судів вирішувати з додержанням процесуальної форми цивільні справи у видах проваджень, передбачених цим Кодексом. Тобто, за загальним правилом, у порядку цивільного судочинства суди вирішують справи про захист порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів, у яких хоча б одна зі сторін є фізичною особою, зокрема спори, що виникають із цивільних, земельних, трудових, сімейних, житлових та інших правовідносин, крім справ, розгляд яких здійснюється в



порядку іншого судочинства. Отже для визначення юрисдикції означеного спору слід керуватися критеріями розмежування судової юрисдикції, тобто передбаченими законом умовами, за яких певна справа підлягає розгляду за правилами того чи іншого виду судочинства, якими є суб'єктивний склад правовідносин, предмет спору, характер спірних матеріальних правовідносин.

За статтею 80 ЦК України юридичною особою є організація, створена і зареєстрована в установленому законом порядку.

За приписами статті 81 ЦК України юридична особа може бути створена шляхом об'єднання осіб та (або) майна. Юридичні особи, залежно від порядку їх створення, поділяються на юридичних осіб приватного права та юридичних осіб публічного права. Юридична особа приватного права створюється на підставі установчих документів відповідно до статті 87 цього Кодексу. Юридична особа приватного права може створюватися та діяти на підставі модельного статуту в порядку, визначеному законом. Юридична особа набуває цивільних прав та обов'язків і здійснює їх через свої органи, які діють відповідно до установчих документів та закону (частина перша статті 92 ЦК України).

Згідно статті 36 Конституції України громадяни України мають право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів.

Частина четверта статті 1 Закону України «Про громадські об'єднання» визначає громадську спілку як громадське об'єднання, засновниками якого є юридичні особи приватного права, а членами (учасниками) можуть бути юридичні особи приватного права та фізичні особи, тобто це одна з організаційно-правових форм громадських об'єднань в Україні. Громадське об'єднання – це добровільне об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів (частина перша статті 1 Закону України «Про громадські об'єднання»). Громадське об'єднання за організаційно-правовою формулою утворюється як громадська організація або громадська спілка (частина друга статті 1 Закону України «Про громадські об'єднання»).

Громадські об'єднання утворюються і діють на принципах: 1) добровільноті; 2) самоврядності; 3) вільного вибору території діяльності; 4) рівності перед законом; 5) відсутності майнового інтересу їх членів (учасників); 6) прозорості, відкритості та публічності (частина перша статті 3 Закону України «Про громадські об'єднання»).

Згідно частини третьої статті 3 Закону України «Про громадські об'єднання» самоврядність передбачає право членів (учасників) громадського об'єднання самостійно здійснювати управління діяльністю громадського об'єднання відповідно до його мети (цілей), визначати напрями діяльності, а також невтручання органів державної влади, інших державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування в діяльність громадського об'єднання, крім випадків, визначених законом. На доповнення та уточнення цих принципів Конституційний Суд України висловив таку правову позицію, що має застосовуватися при тлумаченні права на свободу об'єднання, як заборона втручання у діяльність об'єднань громадян органів державної влади, місцевого самоврядування їх посадових і службових осіб (частина четверта пункту 4.3 мотивувальної частини Рішення від 23.05.2001 р. в справі № 6-рп/2001), втім у разі виникнення спору щодо порушення об'єднаннями громадян, їх посадовими і службовими особами прав і свобод громадянина останній має право на підставі статті 55 Конституції України звернутись за їх захистом до суду. Визначення належності питань до внутріорганізаційної діяльності або виключної компетенції об'єднання громадян у кожному конкретному випадку вирішує суд в разі оскарження громадянином актів і дій таких об'єднань (частина п'ята пункту 4.3 мотивувальної частини Рішення від 23.05.2001 р. в справі № 6-рп/2001).



Громадське об'єднання, яке має намір здійснювати діяльність зі статусом юридичної особи, діє на підставі статуту громадського об'єднання, який має містити відомості про порядок створення, діяльності та припинення діяльності відокремлених підрозділів громадського об'єднання, порядок оскарження рішень, дій, бездіяльності керівних органів громадського об'єднання та розгляду скарг.

Згідно Статуту Громадської спілки «Українська асоціація футболу» громадська спілка є непідприємницьким товариством. Організаційно-правова форма – громадська спілка (частини перша, друга статті 1 Статуту Громадської спілки «Українська асоціація футболу», затвердженого установчими зборами Громадської спілки «Федерація футболу України» 16.06.2017 р., нову редакцію затверджено ХХII Конгресом Громадської спілки «Федерація футболу України» 17.05.2019 р.).

Порядок оскарження всіх рішень, що приймаються органами управління громадської спілки, визначається її Статутом і на відміну від спеціального порядку оскарження рішень, що приймаються органами управління спілки (частина друга статті 15 Статуту громадської спілки), у частині третьої означененої статті Статуту передбачено загальний порядок оскарження рішень Конгресу Громадської спілки «Українська асоціація футболу», що є вищим органом громадської спілки, зокрема, даною нормою передбачено, що оскарження рішень, дій чи бездіяльності Конгресу здійснюється шляхом подання відповідної скарги/ заяви у відповідності до діючого законодавства України.

Правові засади функціонування будь-якого об'єднання громадян, включно і Громадської спілки «Українська асоціація футболу», визначаються Законом України «Про громадські об'єднання».

Згідно частини першої статті 3 Закону України «Про громадські об'єднання» добровільність передбачає право особи на вільну участь або неучасть у громадському об'єднанні, у тому числі в його утворенні, вступі в таке об'єднання або припиненні членства (участі) в ньому.

Згідно частини сьомої статті 3 Закону України «Про громадські об'єднання» прозорість, відкритість передбачає право всіх членів (учасників) громадського об'єднання мати вільний доступ до інформації про його діяльність, у тому числі про прийняті громадським об'єднанням рішення та здійснені заходи, а також обов'язок громадського об'єднання забезпечувати такий доступ. Публічність означає, що громадські об'єднання інформують громадськість про свої мету (цілі) та діяльність. Дані принципи діяльності громадських об'єднань, у тому числі зазначений вище принцип самоврядності, є імперативними та такими, що застосовуються до всіх громадських об'єднань, що діють на території України, включно і відповідача, які зобов'язані дотримуватись цих принципів.

Так, згідно частин першої, другої статті 2 Статуту Громадської спілки «Українська асоціація футболу» головною метою діяльності громадської спілки є розвиток та популяризація футболу в Україні, направлені на зростання рівня і масовості цього виду спорту серед всіх верств населення країни, а також провадження оздоровчої, аматорської спортивної, культурної, просвітньої, освітньої та наукової діяльності в сфері футболу, впровадження та реалізація фізкультурно-спортивних, реабілітаційних, для інвалідів (дітей-інвалідів) та соціальних програм. Цілями спілки є: забезпечення розвитку футболу в Україні; розвиток та популяризація футболу в дусі миру, розуміння та чесної гри, без будь-якої дискримінації за ознакою політичної приналежності, статі, віросповідання, раси чи з інших причин, забезпечення зростання його рівня і масовості; забезпечення гідного представництва Громадської спілки «Українська асоціація футболу» та України у міжнародному футбольному співтоваристві шляхом консолідації і координації зусиль громадян і організацій України, зацікавлених у піднесененні вітчизняного футболу; сприяння злагодженої взаємодії і співробітництву усіх суб'єктів футболу в Україні; задоволення та захист інтересів, пов'язаних з футболом; запобігання усім методам або практичним діям, що можуть поставити під загрозу чесне проведення матчів чи змагань або спричинити



зловживання у футболі; вирішення спорів, які можуть виникати між членами громадської спілки, а також надання їм допомоги у порядку, визначеному цим Статутом, на засадах поваги та рівності; забезпечення належного та збалансованого врахування та задоволення потреб різних зацікавлених суб'єктів футболу (ліг, клубів, футбольістів, спонсорів, тощо).

Звертаючись із позовом, позивачі вказують на порушення як прав Громадської спілки «Федерація футболу міста Києва», так і їх членів, і, відповідно, позивачів, які через відповідних суб'єктів, до складу яких вони входять, або безпосередньо знаходяться у відносинах членства з Громадською спілкою «Федерація футболу міста Києва», що полягають у порушенні всупереч Статуту Громадської спілки «Українська асоціація футболу» при підготовці до проведення і при проведенні Конгресу, до порядку денного якого були внесені питання: 1) Про членів Громадської спілки «Українська асоціація футболу»; 2) Звіт президента Громадської спілки «Українська асоціація футболу», виконавчого комітету та адміністрації Громадської спілки «Українська асоціація футболу»; 3) Звіт аудиторського органу Громадської спілки «Українська асоціація футболу» щодо консолідований фінансової звітності та річний фінансовий звіт Громадської спілки «Українська асоціація футболу» на 2019 рік; 4) Про керівні органи Громадської спілки «Українська асоціація футболу»; 5) Про затвердження нової редакції статуту Громадської спілки «Українська асоціація футболу», за результатами їх розгляду Конгресом було прийнято низку неправомірних рішень, а саме: рішення виключити Громадську спілку «Федерація футболу міста Києва» із членів Громадської спілки «Українська асоціація футболу»; рішення про зміну персонального складу керівних органів Громадської спілки «Українська асоціація футболу», рішення про прийняття нової редакції статуту Громадської спілки «Українська асоціація футболу» із неправомірним внесенням до нього певних неприйнятних змін і доповнень.

Отже, як слідує з матеріалів справи, учасниками спірних правовідносин є фізичні особи, окремий суб'єкт приватного права, зареєстрований як юридична особа, предметом позову є оскарження рішень, прийнятих органом управління юридичної особи – відповідача, позивачами, які через відповідних суб'єктів, до складу яких вони входять, або безпосередньо знаходяться у відносинах членства з Громадською спілкою «Федерація футболу міста Києва», втім не є членами відповідача як громадського об'єднання, тому, враховуючи, що Статутом спілки визначено, що рішення Конгресу спілки, або вищого органу управління громадської спілки, оскаржуються в порядку, визначеному чинним законодавством України, враховуючи суб'єктний склад та характер спірних правовідносин, вони носять приватно-правовий характер, даний спір підлягає вирішенню в порядку, визначеному чинним цивільно-процесуальним законодавством.

Стосовно висновків Великої Палати Верховного Суду у справі № 826/4734/16, на які посилається відповідач, то суд звертаю увагу, що спір у вказаній справі виник у громадської організації з юридичною особою – її членом, і правовідносини у цих справах не є подібними, зважаючи на різний суб'єктний склад учасників спору.

Так, Закон України «Про фізичну культуру і спорт» визначає загальні правові, організаційні, соціальні та економічні основи діяльності у сфері фізичної культури і спорту та регулює суспільні відносини у створенні умов для розвитку фізичної культури і спорту.

Згідно статті 4 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» державна політика у сфері фізичної культури і спорту ґрунтуються на засадах: визнання фізичної культури і спорту як пріоритетного напряму гуманітарної політики держави; визнання фізичної культури як важливого чинника всебічного розвитку особистості та формування здорового способу життя; визнання спорту як важливого чинника досягнення фізичної та духовної досконалості людини, формування патріотичних почуттів у громадян та позитивного міжнародного іміджу держави; забезпечення гуманістичної спрямованості та пріоритету загальнолюдських цінностей, справедливості, взаємної поваги та гендерної рівності; гарантування рівних прав та можливостей громадян у сфері фізичної культури і спорту;



забезпечення безпеки життя та здоров'я осіб, які займаються фізичною культурою і спортом, учасників спортивних і фізкультурно-оздоровчих заходів; сприяння безперервності та послідовності занять фізичною культурою і спортом громадян різних вікових груп; утвердження етичних та моральних цінностей фізичної культури і спорту; створення умов для соціального та правового захисту громадян у сфері фізичної культури і спорту; забезпечення підтримки громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості; забезпечення різноманітності, високої якості та доступності фізкультурно-спортивних послуг для громадян; забезпечення умов для підтримки напрямів фізичної культури і спорту; забезпечення доступу осіб з інвалідністю до спортивних споруд; заохочення благодійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту; орієнтування на сучасні міжнародні стандарти у сфері фізичної культури і спорту, поєднання вітчизняних традицій і досягнень із світовим досвідом у цій сфері.

Згідно частини другої статті 6 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», що регулює питання повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері фізичної культури та спорту, та інших центральних органів виконавчої влади у сфері фізичної культури і спорту, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері фізичної культури та спорту: організовує та реалізує державну політику у сфері фізичної культури і спорту, виконання цього Закону та інших нормативно-правових актів; узагальнює практику застосування законодавства у сфері фізичної культури і спорту, подає пропозиції щодо його вдосконалення; сприяє розвитку видів спорту; здійснює аналітичну діяльність у сфері фізичної культури і спорту, визначає тенденції розвитку, узагальнює вітчизняний та іноземний досвід, розробляє проекти програм розвитку фізичної культури і спорту; забезпечує реалізацію програм розвитку фізичної культури і спорту в Україні; забезпечує розвиток напрямів фізичної культури і спорту; організовує та проводить чемпіонати України з видів спорту, визнаних в Україні, інші всеукраїнські та міжнародні спортивні заходи, забезпечує участь національних збірних команд у міжнародних змаганнях, розробляє та подає на затвердження центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту, Єдиний календарний план фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України; надає в установленому порядку державну підтримку громадським організаціям фізкультурно-спортивної спрямованості, залучає їх до виконання державних програм і заходів з питань фізичної культури та спорту; координує заходи з розвитку дитячого, дитячо-юнацького спорту, спорту вищих досягнень, спорту осіб з інвалідністю, спорту ветеранів; приймає рішення про надання громадській організації фізкультурно-спортивної спрямованості статусу національної або відмову в його наданні; організовує здійснення контролю за якістю фізкультурно-спортивних послуг; бере участь у реалізації інвестиційної, антимонопольної, регуляторної політики у сфері фізичної культури і спорту; організовує відповідно до закону у встановленому порядку проведення державної спортивної лотереї; бере участь у підготовці, перепідготовці та підвищенні кваліфікації кадрів у сфері фізичної культури і спорту та визначені пріоритетних напрямів наукових досліджень і проведених науково-дослідної роботи у цій сфері; здійснює інформаційно-пропагандистську роботу з питань фізичної культури і спорту, здорового способу життя;

забезпечує розвиток спортивної медицини, здійснює діяльність, пов'язану із запобіганням використанню допінгу в спорті; здійснює відповідно до законодавства функції з управління об'єктами державної власності; організовує та забезпечує будівництво і реконструкцію спортивних споруд; взаємодіє з громадськими організаціями фізкультурно-спортивної спрямованості; взаємодіє з центральними органами виконавчої влади, іншими органами державної влади та органами місцевого самоврядування у сфері фізичної культури і спорту; у встановленому порядку проводить міжнародну діяльність у сфері



фізичної культури і спорту; здійснює інші повноваження, визначені законом та покладені на нього актами Президента України.

Згідно статті 20 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» до суб'єктів сфери фізичної культури і спорту відносяться спортивні федерації (асоціації, спілки, об'єднання тощо) (далі – спортивні федерації) – громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості.

Згідно частини першої статті 20 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» основними завданнями спортивної федерації є: забезпечення інтересів членів відповідних спортивних федерацій у сфері спорту, в тому числі сприяння захисту їх соціальних, економічних, творчих, вікових, національно-культурних та інших інтересів; сприяння розвитку відповідного виду (видів) спорту шляхом участі у розробленні та виконанні відповідних програм; залучення різних груп населення до фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності; сприяння підготовці спортсменів національних збірних команд та забезпечення їх участі в офіційних міжнародних спортивних змаганнях; організація та проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів; участь у здійсненні кадрового забезпечення розвитку відповідного виду (видів) спорту; сприяння розвитку міжнародного співробітництва у сфері фізичної культури і спорту.

Згідно частин другої-шостої статті 20 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» спортивною федерацією осіб з інвалідністю є спортивна федерація, в яку об'єднуються особи з інвалідністю з певною вадою здоров'я задля розвитку видів спорту осіб з інвалідністю. Спортивні федерації діють на підставі статуту. У найменуванні спортивної федерації зазначається вид спорту, розвитку якого вона сприяє. У найменуванні спортивної федерації осіб з інвалідністю зазначається відповідна вада здоров'я. Спортивні федерації можуть мати всеукраїнський або місцевий статус. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері фізичної культури та спорту, може надати спортивній федерації статус національної спортивної федерації.

Згідно частин сьомої-десятої статті 20 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» статус національної спортивної федерації надається лише одній спортивній федерації з відповідного виду спорту, яка має всеукраїнський статус. Статус національної спортивної федерації осіб з інвалідністю надається лише одній спортивній федерації окремо для осіб з інвалідністю з ураженнями опорно-рухового апарату, вадами зору, слуху та розумового і фізичного розвитку. У разі відсутності відповідної міжнародної спортивної федерації статус національної спортивної федерації, що сприяє розвитку національного виду спорту, надається за рішенням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері фізичної культури та спорту. Спортивні федерації із статусом національної спортивної федерації відповідно до договору з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері фізичної культури та спорту: забезпечують розвиток відповідного виду спорту; представляють вид спорту у відповідних міжнародних спортивних федераціях, перелік яких затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту, з урахуванням пропозицій Національного олімпійського комітету України, Національного комітету спорту інвалідів України, Спортивного комітету України, та на міжнародних спортивних змаганнях; здійснюють у визначеному порядку організацію та проведення офіційних міжнародних спортивних змагань на території України та всеукраїнських спортивних змагань; інформують центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері фізичної культури та спорту, про проведення всіх спортивних заходів та про рейтинг спортсменів за підсумками змагань. Спортивні федерації із статусом національної спортивної федерації можуть отримувати з державного бюджету фінансову підтримку відповідно до закону на розвиток відповідного виду спорту, організацію і проведення спортивних заходів.

Зазначені норми, а також норми Закону України «Про громадські об'єднання», є

спеціальними для спірних правовідносин.

Отже реалізація права громадян займатися фізичною культурою і спортом незалежно від ознак раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак, яке забезпечується шляхом: вільного вибору видів спорту та фізкультурно-спортивних послуг; доступності та безпечності занять фізичною культурою і спортом, захисту прав та законних інтересів громадян, створення закладів фізичної культури і спорту, об'єднання громадян у громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості, покладається в першу чергу на спортивні федерації із статусом національної спортивної федерації, у даному випадку – на Громадську спілку «Українська асоціація футболу», яка є всеукраїнським громадським об'єднанням фізкультурно-спортивного спрямування; має статус національної асоціації (федерації), наданий їй центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері фізичної культури та спорту, який делегував громадській спілці: повноваження щодо розвитку футболу в країні; виключне право представляти футбол України в міжнародних організаціях Союзі Європейських футбольних асоціацій, Міжнародній федерації футбольних асоціацій, Спортивному арбітражному суді (місто Лозана, Швейцарія), Всесвітньому антидопінговому агентству та інших; виключне право на організацію та проведення офіційних міжнародних і національних змагань з футболу на території України, а також інші повноваження на підставі законодавства та відповідних договорів (частина третя статті 1 Статуту громадської спілки).

Розділ III Статуту Громадської спілки «Українська асоціація футболу» регулює питання членства в громадській спілці і громадська спілка діє на засадах колективного членства юридичних осіб приватного права, які відповідають за організацію та вирішення пов'язаних з футболом питань на своїй території або у певній галузі. Порядок прийому членів громадської спілки визначений статтею 7 Статуту, права та обов'язки членів спілки визначений статтею 8 Статуту, припинення членства, виключення члена громадської спілки визначений статтею 11 Статуту, зокрема, член може припинити своє членство в громадської спілки в кінці фінансового року за умови, що він надіслав адміністрації спілки рекомендованим листом письмове повідомлення про свій намір принаймні за шість місяців до дати виходу із громадської спілки. У разі ліквідації юридичної особи – члена громадської спілки його членство в спілки одразу припиняється Виконавчим комітетом Громадської спілки «Українська асоціація футболу». Конгрес може виключити члена із громадської спілки за умови: 3.1 невиконання своїх зобов'язань, передбачених цим Статутом та іншими регламентними і нормативними документами громадської спілки, в тому числі зобов'язань регіональної асоціації (федерації) футболу; 3.2 порушення цього Статуту, а також Статутів і/або положень, рішень Міжнародної федерації футбольних асоціацій, Союзу Європейських футбольних асоціацій, Громадської спілки «Українська асоціація футболу», прийнятих відповідно до них; 3.3 втрати статусу особи, що представляє футбол на відповідній території/галузі, або втрати делегованих повноважень; 3.4 позбавлення статусу регіональної асоціації (федерації) футболу у випадках, передбачених цим Статутом. Рішення про виключення члена Громадської спілки «Українська асоціація футболу» приймає Конгрес громадської спілки. Рішення про виключення члена Громадської спілки «Українська асоціація футболу» приймається щонайменше  $\frac{3}{4}$  голосів делегатів Конгресу, присутніх на засіданні Конгресу.

Встановлено, що 07.06.2020 р. відбувся ХХІІІ Конгрес Громадської спілки «Українська асоціація футболу» із порядком денним: 1. Про членів Громадської спілки «Українська асоціація футболу»; 2) Звіт президента Громадської спілки «Українська асоціація футболу», Виконавчого комітету та адміністрації Громадської спілки «Українська асоціація футболу»; 3) Звіт аудиторського органу Громадської спілки «Українська асоціація футболу» щодо консолідований фінансової звітності та річний фінансовий звіт



Громадської спілки «Українська асоціація футболу» на 2019 рік; 4) Про керівні органи Громадської спілки «Українська асоціація футболу»; 5) Про затвердження нової редакції статуту Громадської спілки «Українська асоціація футболу».

Встановлено, що ХХІІІ Конгрес прийняв рішення виключити Громадську спілку «Федерація футболу міста Києва» із членів Громадської спілки «Українська асоціація футболу».

Згідно протоколу ХХІІІ Конгресу Громадської спілки «Українська асоціація футболу» від 07.06.2020 р. Конгрес, приймаючи означене рішення, керувався пунктом 3.4 частини третьої статті 11 Статуту Громадської спілки «Українська асоціація футболу», врахував рішення Виконавчого комітету Громадської спілки «Українська асоціація футболу» від 02.03.2018 р. (протокол № 2, яким до наступного чергового Конгресу були призупинені повноваження першого віце-президента Громадської спілки «Українська асоціація футболу» (на той час Федерація футболу України) Бандурка О.І., віце-президента Громадської спілки «Українська асоціація футболу» (на той час Федерація футболу України) Кочетова І.М., члена Виконавчого комітету Громадської спілки «Українська асоціація футболу» (на той час Федерація футболу України) Франкова А.В., про припинення членства Громадської спілки «Федерація футболу міста Києва» в Громадській спілці «Українська асоціація футболу» (на той час Федерація футболу України), також врахував рішення Виконавчого комітету Громадської спілки «Українська асоціація футболу» від 07.06.2020 р. (протокол № 9), втім і Кочетов І.М., і Громадська спілка «Федерація футболу міста Києва» оскаржили прийняті рішення, ХХІ Конгрес Громадської спілки «Українська асоціація футболу» 24.05.2018 р. не розглядав питання стосовно тимчасового припинення (призупинення) членства Громадської спілки «Федерація футболу міста Києва», хоча з моменту призупинення членства така особа позбавляється всіх прав члена громадської спілки за виключенням права бути присутнім на Конгресі громадської спілки, на якому розглядається питання про його виключення із членів спілки, та висловлення своєї думки під час розгляду цього питання, втім до остаточного вирішення питання про його членство продовжує виконувати всі обов'язки постійного чи асоційованого члена Громадської спілки «Українська асоціація футболу», а всі провадження, що відкриті органами здійснення футбольного правосуддя громадської спілки стосовно особи, членство якої призупинено у громадській спілці, мають бути завершенні до проведення Конгресу, на якому і розглядається питання про його членство у спілці, у подальшому питання тимчасового припинення (призупинення) членства передається на розгляд Конгресу, який приймає рішення про виключення члена, скасування або продовження тимчасового припинення (призупинення) його членства і, якщо Конгрес не розглядає означене питання, тимчасове припинення (призупинення) членства скасовується, тому, оскільки ХХІ Конгрес Громадської спілки «Українська асоціація футболу» 24.05.2018 р. не розглядав питання стосовно тимчасового припинення (призупинення) членства Громадської спілки «Федерація футболу міста Києва», тому тимчасове припинення (призупинення) членства громадської спілки автоматично скасувалося, та Контрольно-дисциплінарний комітет Федерації футболу України рішенням від 14.03.2019 р. закрив провадження у справі «Про оскарження рішення Виконкому Федерація футболу України від 02.03.2018 р. стосовно призупинення членства Громадської спілки «Федерація футболу міста Києва» у Громадській спілці «Українська асоціація футболу» (на той час Федерація футболу України) у частині вимог про скасування рішення Виконавчого комітету від 02.03.2018 р. щодо призупинення членства Громадської спілки «Федерація футболу міста Києва» у Громадській спілці «Українська асоціація футболу» (на той час Федерація футболу України), оскільки відсутні передумови, необхідні для розгляду, не встановивши при цьому правомірність чи неправомірність прийнятого рішення.

Позивачі в позовній заяві стверджують, що прийняті рішення є неправомірним,



постановленим з чисельними процесуальними порушеннями, таким, що порушує як їх права, та і всіх осіб, які заподіяні у київському футболі тому, що рішення виключити Громадську спілку «Федерація футболу міста Києва» із членів Громадської спілки «Українська асоціація футболу» було прийняте на підставі рішень Комітету з розвитку футболу в регіонах Громадської спілки «Українська асоціація футболу» (доповідач голова означеного Комітету Титаренко Юрій Дмитрович) та Виконавчого комітету Громадської спілки «Українська асоціація футболу», який затвердив таке рішення, та на підставі означених рішень і було внесено на голосування Конгресу питання виключення, позивачі стверджують, що делегатам Громадської спілки «Федерація футболу міста Києва» не було надано можливості надання пояснень, зокрема, про неповноважність комітету робити подібні рекомендації, тощо, що після прийнятого рішення делегатів Громадської спілки «Федерація футболу міста Києва» було примусового виведено із місця проведення Конгресу та, відповідно, позбавлено права голосу при прийнятті наступних рішень, тим самим від гарантованого у демократичній державі впливу на прийняття рішень вищим органом організації-монополіста в сфері футболу була усунена вся футбольна спільнота Києва, які через своїх делегатів мали право впивати на прийняття таких рішень; рішення було неправомірним, оскільки відсутні підстави для виключення Громадську спілку «Федерація футболу міста Києва» із членів Громадської спілки «Українська асоціація футболу», що відповідна рекомендація надійшла від органу, який неуповноважений надавати таку рекомендацію (пункт 7 Регламенту «Про надання статусу регіональній федерації футболу та позбавлення такого статусу», затверджений Виконавчим комітетом Федерації футболу України 28.07.2017 р. (протокол № 3), натомість Комітет з розвитку футболу в регіонах Громадської спілки «Українська асоціація футболу», перевищуючи свої повноваження, рекомендував виключити Громадську спілку «Федерація футболу міста Києва» із членів Громадської спілки «Українська асоціація футболу», що саме цю рекомендацію і розглядав Конгрес.

Так, Статутом Громадської спілки «Українська асоціація футболу» визначено чіткий вичерпний перелік підстав, за яких члена спілки може бути виключено, жодної із перелічених у частині третьій статті 11 Статуту підстав для виключення Громадської спілки «Федерація футболу міста Києва» із членів Громадської спілки «Українська асоціація футболу» не існувало. Крім того, рішення приймалось Конгресом з порушенням Процедурного регламенту Громадської спілки «Українська асоціація футболу», затвердженого XVII позачерговим Конгресом Федерації футболу України 06.03.2015 р., згідно якого предметом голосування є питання порядку денного, визначені згідно зі Статутом спілки, та пропозиції щодо цих питань, що надійшли у визначеному порядку та формі (пункт 26.1 Процедурного регламенту), втім перше питання порядку денного було викладено як «Про членів Громадської спілки «Українська асоціація футболу», позивачі в позовній заявлі стверджують, що таке формулювання є вкрай широким та не може вважатись за належне включення питання до порядку денного, оскільки не дає змоги делегатам чітко визначити зміст та обсяг питань, що будуть розглянуті Конгресом, взагалі не містить будь-якої згадки про внесення питань щодо виключення будь-якої особи з членів громадської спілки.

Стосовно того, що пропозиція предмету голосування мала надійти у визначеному порядку та формі, то суд враховує, що порядок денний був затверджений рішенням Виконавчого комітету від 20.05.2020 р., відповідні документи на участь у кваліфікації були датовані 27.05.2020 р. та надіслані 29.05.2020 р., отже питання «Про членів Громадської спілки «Українська асоціація футболу» на момент формування порядку денного Конгресу поза сумнівами не могло включати питання про виключення Громадської спілки «Федерація футболу міста Києва» із членів Громадської спілки «Українська асоціація футболу», оскільки на момент затвердження порядку денного не існувало заявлених потім формальних причин для виключення Громадської спілки «Федерація футболу міста



Києва» – рішення Комітету з розвитку футболу в регіонах Громадської спілки «Українська асоціація футболу» про рекомендацію виключити Громадську спілку «Федерація футболу міста Києва» із членів Громадської спілки «Українська асоціація футболу».

Позивачі в позовній заяви стверджують, що делегатам Конгресу не надавались жодні документи, які були підставою для прийняття відповідного рішення Комітетом та/або Виконавчим комітетом, отже делегати Конгресу не були обізнані з матеріалами, на підставі яких приймалось таке рішення. Суд вбачає порушення принципу прозорості діяльності Громадської спілки «Українська асоціація футболу» як об'єднання громадян, який є зasadним принципом діяльності будь-якого об'єднання громадян України згідно статті 3 Закону України «Про громадські об'єднання», порушення норми статті 1 Закону України «Про громадські об'єднання», яка вимагає від громадської спілки захисту прав її членів, отже прийняті Конгресом рішення підлягає скасуванню, оскільки прийнято з порушенням вимог Статуту Громадської спілки «Українська асоціація футболу», чинного законодавства.

Стосовно інших рішень ХХIII Конгресу Громадської спілки «Українська асоціація футболу», зокрема, рішення про керівні органи громадської спілки, рішення про затвердження нової редакції статуту спілки, то суд, враховуючи, що рішення Конгресу про виключення Громадської спілки «Федерація футболу міста Києва» із членів Громадської спілки «Українська асоціація футболу» прийняте з порушенням вимог Статуту спілки, чинного законодавства, тому подальші рішення Конгресу підлягають скасуванню. Так, внаслідок дій по виключенню Громадської спілки «Федерація футболу міста Києва» із членів Громадської спілки «Українська асоціація футболу» при прийнятті подальших рішень були порушені права всіх членів Громадської спілки «Федерація футболу міста Києва», оскільки Громадська спілка «Федерація футболу міста Києва» як колективний член Громадської спілки «Українська асоціація футболу» була позбавлена можливості реалізувати відповідні права, передбачені чинним Статутом Громадської спілки «Українська асоціація футболу», впливати на такі рішення через своїх делегатів, зокрема, реалізувати права, передбачені частиною першою статті 8 Статуту спілки вільно обирати через своїх делегатів органи управління, висувати кандидатури та бути обраними в особі своїх представників до складу органів управління Громадської спілки «Українська асоціація футболу» та органів, за допомогою яких остання здійснює свою діяльність, брати участь в управлінні представників до складу органів управління Громадської спілки «Українська асоціація футболу» через обраних за їх участю делегатів або членів органів Громадської спілки «Українська асоціація футболу», брати участь в роботі Конгресу, бути повідомленими про порядок денний наступного Конгресу та отримувати запрошення на Конгрес у порядку, визначеному Статутом громадської спілки «Українська асоціація футболу»; через те, що після виключення Громадської спілки «Федерація футболу міста Києва» в подальшому діяльність Конгресу провадилася без участі одного з легітимних членів (усуненого від такої участі), яким було делеговано трьох делегатів, – всі подальші рішення приймались Конгресом у нелегітимному складі, а тому ці рішення також підлягають скасуванню.

У зв'язку із задоволенням позову в повному обсязі судові витрати позивачів у виді судового збору в розмірі 210,20 грн відповідно до статті 141 ЦПК України покладаються на відповідача.

Керуючись статтями 1-23, 76-81, 95, 131, 141, 258-259, 264-265, 352, 353, 355 ЦПК України, суд

**виришив:**

Позов – задоволений.

Скасувати рішення, прийняті ХХIII Конгресом Громадської спілки «Українська асоціація футболу» 07 червня 2020 р.:

рішення про виключення Громадську спілку «Федерація футболу міста Києва» із



членів Громадської спілки «Українська асоціація футболу»;

рішення про зміну персонального складу керівних органів Громадської спілки «Українська асоціація футболу»;

рішення про затвердження нової редакції Статуту Громадської спілки «Українська асоціація футболу».

Стягнути з Громадської спілки «Українська асоціація футболу» на користь Літвіненко Олександра Михайловича 210,20 грн сплаченого судового збору.

Стягнути з Громадської спілки «Українська асоціація футболу» на користь Шпакова Олександра Олександровича 210,20 грн сплаченого судового збору.

Стягнути з Громадської спілки «Українська асоціація футболу» на користь Гончарової Тетяни Валентинівни 210,20 грн сплаченого судового збору.

Стягнути з Громадської спілки «Українська асоціація футболу» на користь Громадської спілки «Українська асоціація футболу» 210,20 грн сплаченого судового збору.

Рішення суду може бути оскаржено в апеляційному порядку до Київського апеляційного суду шляхом подачі апеляційної скарги через Печерський районний суд м. Києва протягом тридцяти днів з дня складання цього рішення.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закритті апеляційного провадження або прийняття постанови суду.

Позивач: Літвіненко Олександр Михайлович

Позивач: Шпаков Олександр Олександрович

Позивач: Гончарова Тетяна Валентинівна

Позивач: Громадська організація «Асоціація ветеранів футболу міста Києва» (м. Київ, вул. Металістів, 12, ЄДРПОУ: 35931772).

Відповідач: Громадська спілка «Українська асоціація футболу» (м. Київ, пров. Лабораторний, 7-А, ЄДРПОУ: 14279566).

Суддя

**ПІДПИС**

**З ОРИГІНАЛОМ ЗГІДНО**

Станом на 04.12.2002 рішення (ухвала, постанова, вирок) на набрало законної сили.

Суддя

С.Я. Волкова

Помічник судді

А.І. Топал



Прошуковано, пронумеровано та скріплено печаткою  
Волкова С. Я. аф. к.

Волкова С. Я.